

*Bir-raġun o Banda tagħna
Miegħek nibqgħu magħqudin
Għaw il-kbir ismek Sant' Andrija
Fluwa l-għawqa tal-Flalluġin*

90 sena ilu tiġi mżanzna uniformi ġdida għall-bandisti tal-Għaqda Muzikali Sant' Andrija

George Bondin

Propju 90 sena ilu giet imżanzna uniformi ġdida għall-bandisti tal-Għaqda Muzikali Sant' Andrija. F'laqgħa ġenerali li kienet saret fl-20 ta' Settembru 1923, kien ġie deċiż li ssir uniformi għall-bandisti. Din kienet tikkonsisti fi ġlekk u qalziet ta' lewn abjad tad-drill u ngravata sewda kif ukoll beritta b'faxx sewda, bl-arma tas-Socjetà.

Hafna mil-ispejjeż għal din l-uniformi ġew imħallsa mill-bandisti stess. Maximilla Zammit, benefattriċi tas-Socjetà, meta l-allievi kienu joħorġu jdoqqu mal-banda, din kienet tħitilhom l-uniformi bi spejjeż tagħha. Illum għad fadal bandisti anzjani li kienu bbenefikaw minn din il-ġenerożità. Din kienet tagħmlu minn qalbha għaliex kellha mħabba ġenwina għall-Għaqda Muzikali Sant' Andrija li tagħha huha s-Sur Karm Zammit kien President tas-Socjetà u huha l-oħra Mosè u Ġużepi kienu bandisti.

Waqt intervista li għamilt lil Salvu Schembri (*ta' Redenta*) wieħed minn dawn il-bandisti li bbenifika minn din l-għotja rrankontali hekk: "Hriġt indoqq il-Cornu mal-banda meta kelli 13-il sena fl-1937. Il-Max, kif konna nsibuha, baġħitni

għand Kola l-Hajjat mis-Siġġiewi, li kellu l-ħanut tal-ħjata f'kamra fil-ġenb tad-dar fejn illum joqogħdu l-familja Farrugia (*Ta' Ġakbu*) f'Misraħ il-Knisja, Hal Luqa biex iħitli l-uniformi. Il-Max kienet ħadet ħsieb l-ispejjeż ta' din l-uniformi. F'dak iż-żminijiet ftit kellna x'nilbsu u kull meta jasal servizz tal-banda tista' taħseb kemm kont nifraħ għax ħa nilbes l-uniformi tal-banda."

Din l-uniformi, flimkien ma' sett qniepel, xi strumenti tad-ditta *Boosey & Hawkers* kif ukoll il-plancier, ġew imżanzna għall-programm li l-Banda Sant' Andrija esgawit f'Misraħ il-Knisja nhar l-20 ta' Settembru 1924, 90 sena ilu, taħt id-direzzjoni tas-Surmast Halluqi Salvu Spiteri. F'dan il-programm indaqqu dawn is-siltiet:

Marcia Militare; The Vanished Army
Alfred

Sinfonia Incompleta 1mo Mov., Schubert
Selection Faust, Gounod

Selection Lucia Li Lamer Moor, Donizetti
Innu tal-Banda, Miruzzi

Innu Malti

Alla jsalva r-Re.

Wara dan il-programm l-ammiraturi tal-banda rregalaw standard bl-arma tal-banda rrakkmata bid-deheb fuq sfond aħmar. Dan tbierek mill-Kappillan Dun Ġużepp Magri ġewwa l-Knisja Parrokkjali. Dan l-istandard għadu miżmum b'għożża kbira fil-każin wara li kien ġie rranġat peress li kienet saritlu xi ħsara meta ġġarrat il-każin fil-gwerra.

B'xorti tajba kull min iżur il-każin, f'waħda mill-vetrini li hemm fis-sala tal-banda ssib waħda minn din l-uniformi li

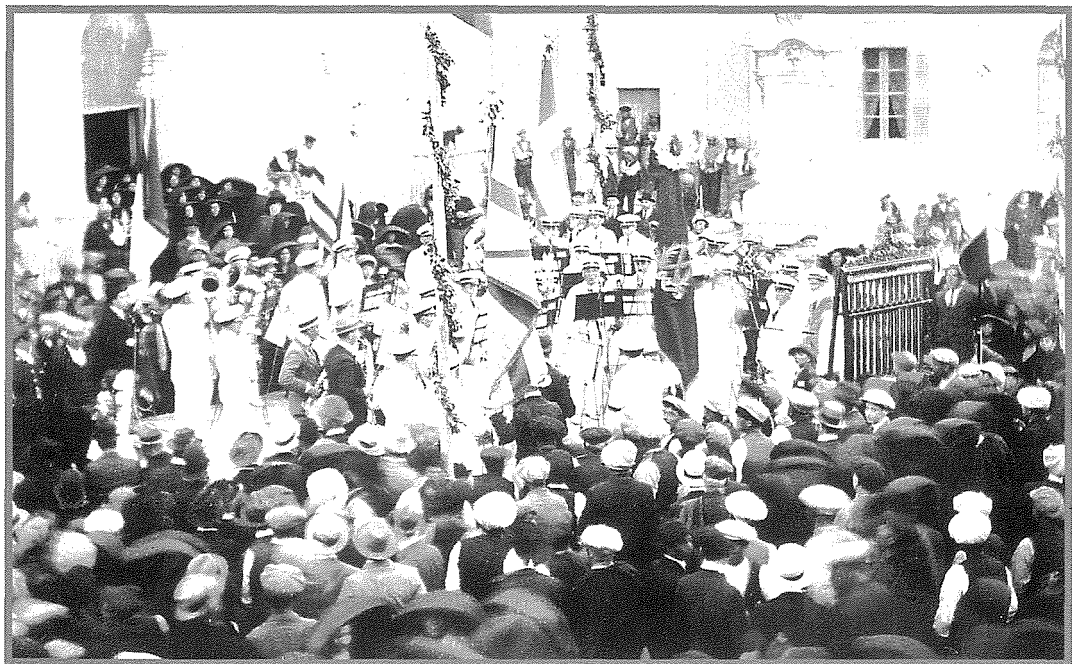
kienet iżżanznet 90 sena ilu. B'tifkira ta' dan l-anniversarju minn meta seħhew dawn l-avvenimenti, qed nipubblikaw sett ta' ritratti k commemorattivi.

Referenzi

Programm tal festa tal-Għaqda Muzikali Sant'Andrija 2001, paġna 137.

Programm tal-festa tal-Għaqda Muzikali Sant'Andrija 1994, paġna 65.

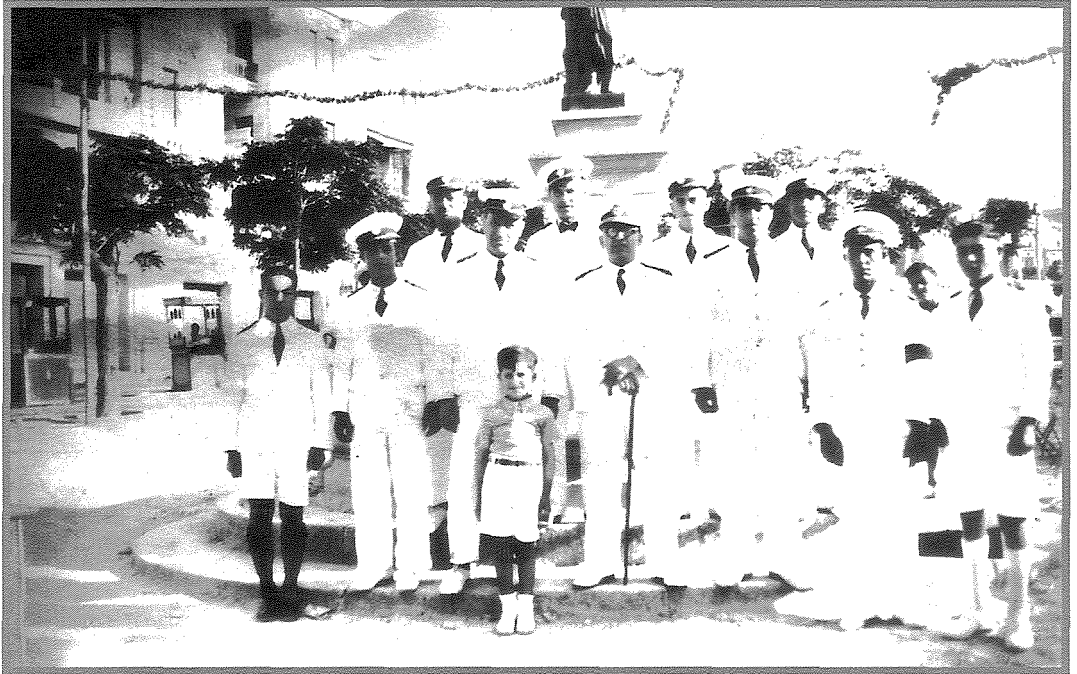
L-Għaqda Muzikali Sant'Andrija, twelidha u grajjietha, paġni 109 u 111.

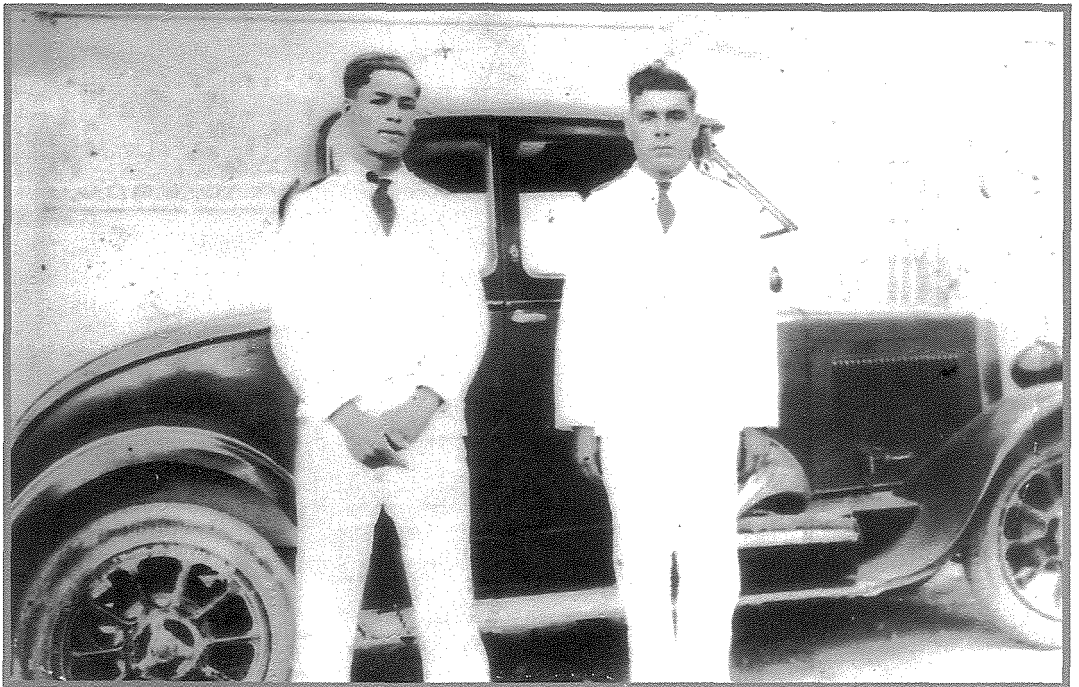
20 ta' Settembru 1924 - Il-Banda Sant'Andrija ddoqq f'Misraħ il-Knisja bl-uniformi l-ġdida

Maximilla Zammit

Bandisti tal-Banda Sant'Andrija flimkien mas-surmast f'San Ġiljan.
 Quddiem mix-xellug: Anthony Demicoli (*Kasu*), Salvu Ciappara, Antonio Micallef,
 Carmelo Fenech (*ta' Żeppa*), Ġużeppi Demicoli (*iż-Żiffa*), Nardu Mifsud (*Kexkux*),
 it-tifel Joseph Micallef wara sar qassis.
 Wara mix-xellug: Mikiel Galea (*ta' Minka*), Ċikku Zammit (*ta' Palma*), Mabbli Fiott, Indri Spiteri (*Ċesri*)

Ċikku Calleja u Carmelo Mangion bl-uniformi tal-Banda

Gużeppi Gixti, flimkien ma' membri u partitarji, hieieg' bl-istandard mill-knisja wara li tbierek mill-Kappillan

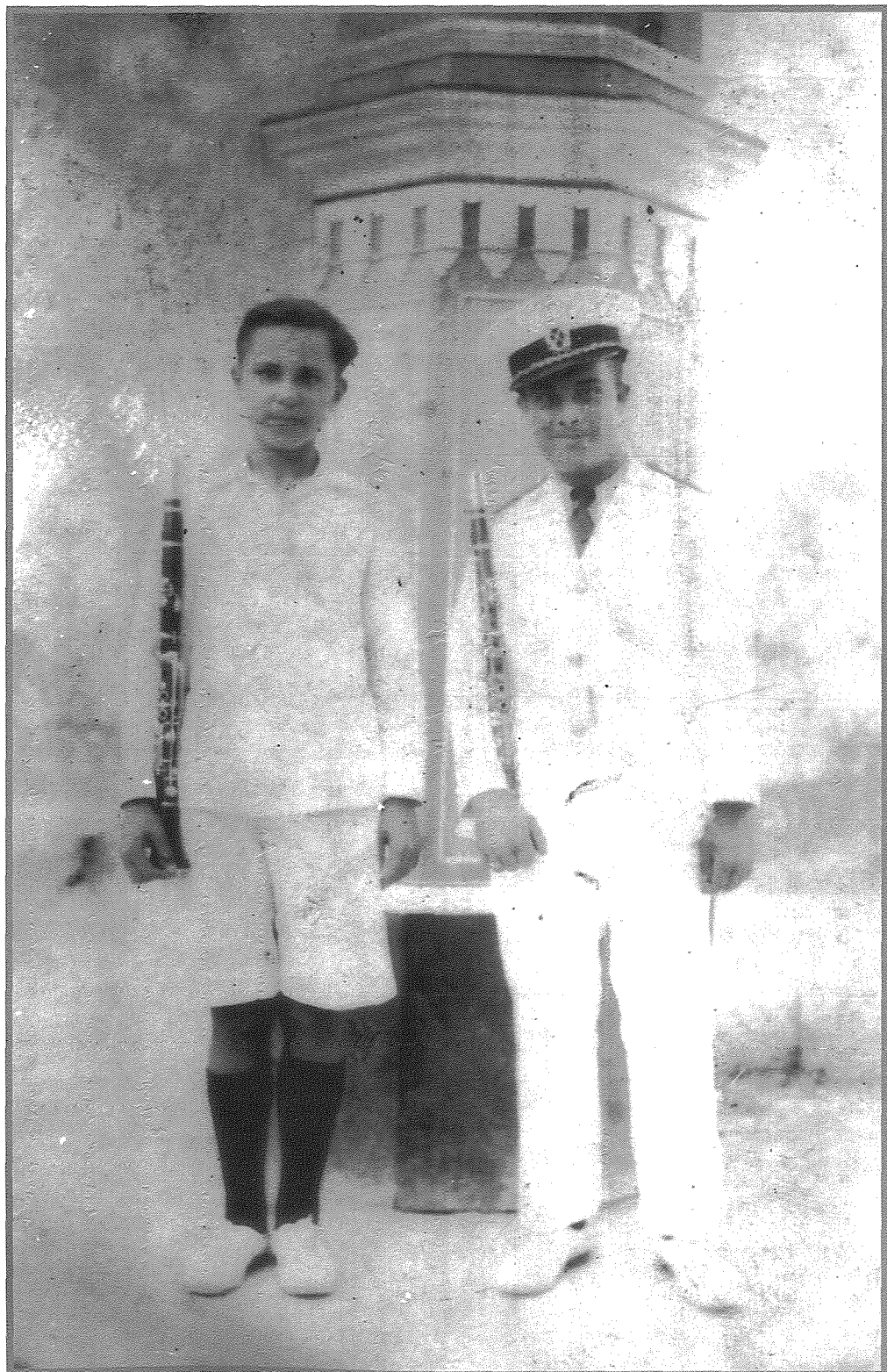

Il-bandist Ġużepp Sapiano, missier l-avukat Sapiano bl-uniformi l-ġdida

Il-bandist Salvu Cauchi mal-qniepen li ġew imżanzna f'dan il-programm li l-Banda Sant'Andrija esegwit nhar l-20 ta' Settembru 1924 għall-okkażjoni tal-uniformi l-ġdida

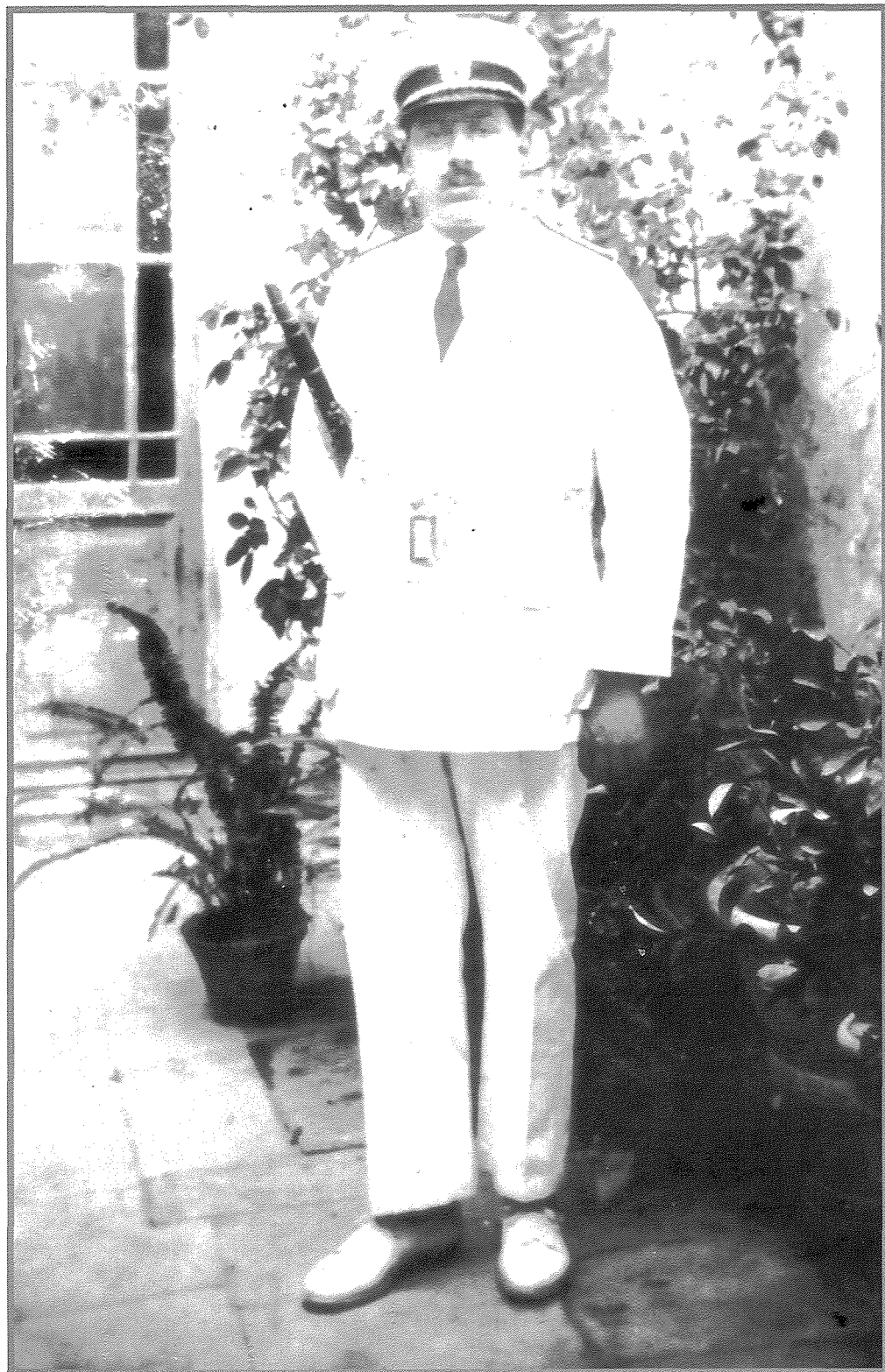

Il-bandist Salvu Ciappara fuq il-lemin flimkien ma' bandist ieħor bl-uniformi tal-banda

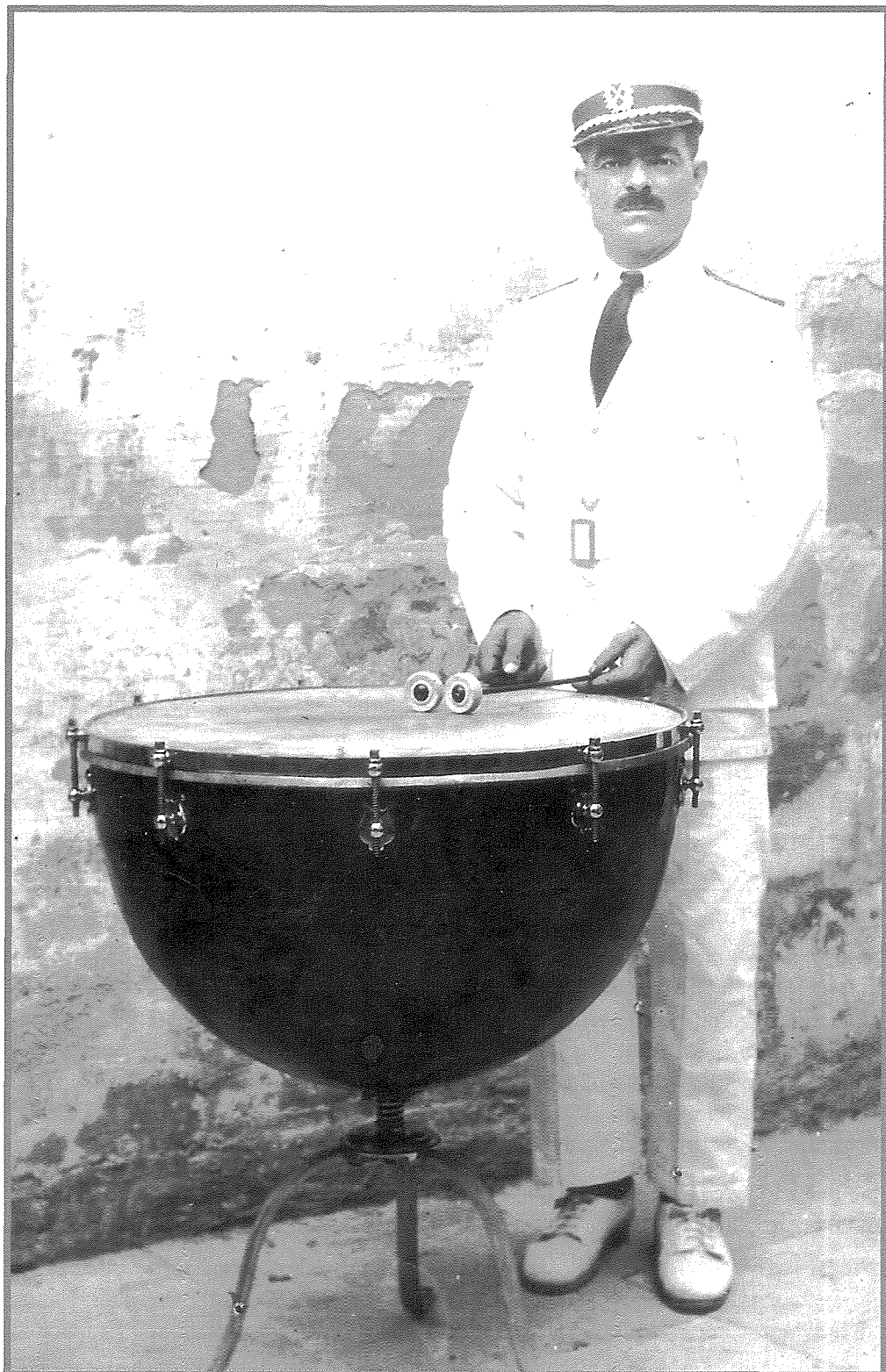

Il-bandist Rosario Grima (ta' Bansa)

Il-bandist Ninu Cremona

Mikiel Galea (*ta' Minka*) bit-timpani li kien irregala lill-Banda Sant'Andrija